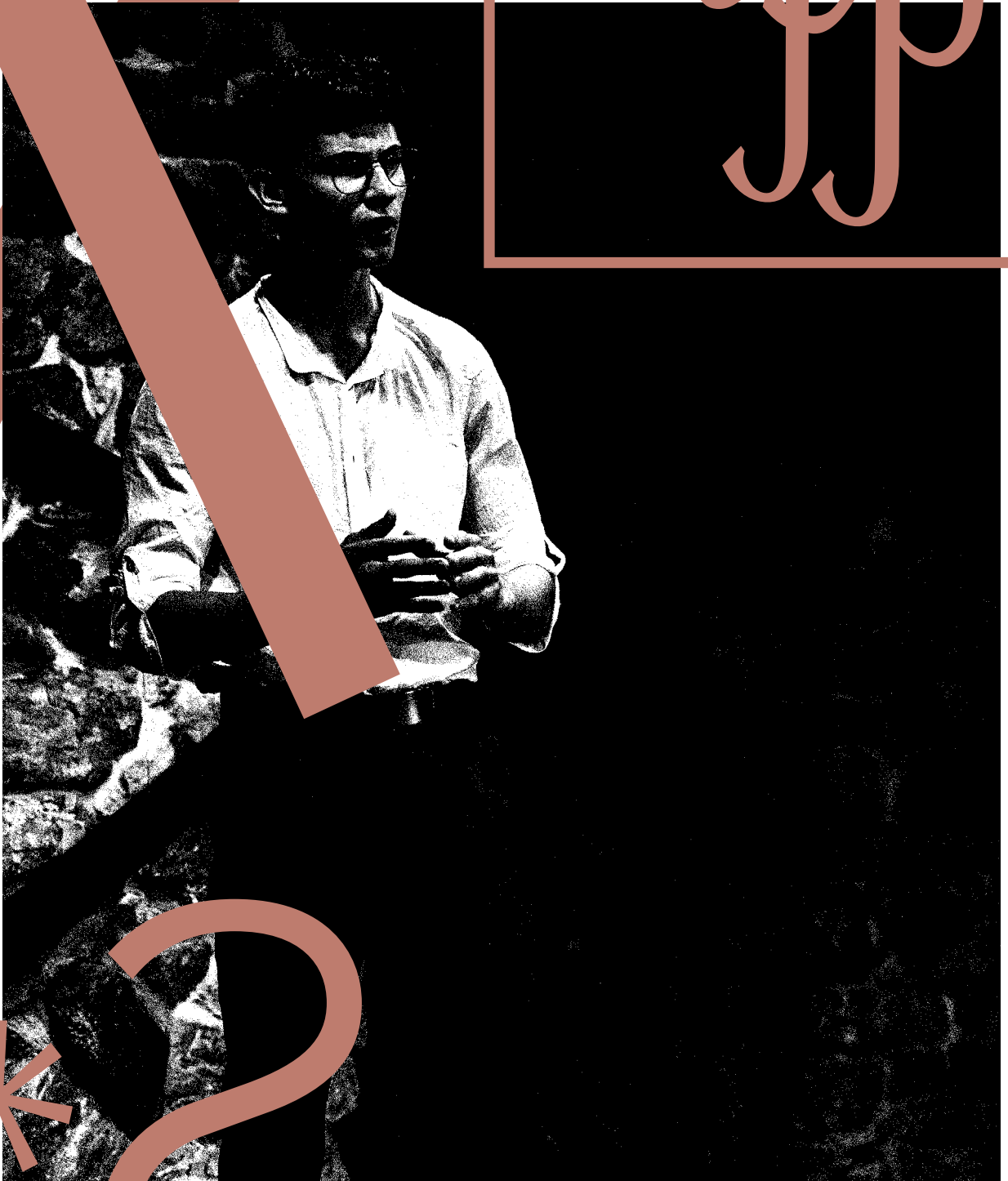

21-10-22

POÉZIA Z DRUHEJ STRANY

připravil
Peter Zemaník

Básnik s dušou a porotca tiež.

V čase kríz

*V čase kríz, ach, je nebo stále bližšie,
z bezmoci klesnú ruky do lona,
pochovať seba? Zachraňovať ríše
a upevňovať právo zákona?
Ale čo, keď všetko dokoná?
Budeme slobodní a krvaví,
a vznikne zase moc a poklona
pred ňou, až keď sa celkom unaví?
Bez neba človek sám platí daň od hlavy.*

(Ján Buzássy, Reči bokom, ©Petrus Publishers 2022)

Som v spisovateľovej pracovni. V jednom kúte knižné police, prekrývajúce a pretekajúce knihami, časopismi, LP-čkami. Hneď vedľa nich tuším pracovný stôl. Na ňom sa v niekoľkých vrstvách odohrávajú básnické súboje, rukopisné pokusy i čitateľské zápasy s témami, inšpiráciami, kritikami, ohlasmi. Vedľa knižnice kozub. Vidno, že je používaný. Dnes v ňom – ešte – nehorí. A kreslo. Vlastne – kreslá. To najväčšie a najpohodlnejšie má vyárendované čiernobielosivopásikovostrakatá mačka, ktorej sa rozhodne nepáčim. Viac-menej ospalo, viac-menej otrávene na mňa hľadí, potom sa presunie do bezpečného a dôverne známeho lona majiteľa, ochrancu a živiteľa. Sedí(m) u básnika Jána Buzássyho a ja si užívam každú sekundu rozhovoru, z ktorého časť chcem zdieľať aj s vami.

Janko, poznáme sa storočia, no aj tak neviem, ako si sa dostal k umeleckému prednesu. Teda, k tomu, že si sa v 70-tych, 80-tych a aj 90-tych rokoch pravidelne objavoval v porotách či už na Hviezdoslavovom Kubíne, alebo aj vo Valašskom Meziříčí?

Ja som veľmi netúžil po umeleckom prednese, lebo v mojej mladosti – povedzme v päťdesiatych rokoch – prednes bol buď národno-buditeľský, alebo revolučne-zanietený, takéto socialistické klasiky tam boli. Herci mali krásne hlasy, ale nemali čo osobného povedať. Takže ma to tak nezaujímalo. Sedel som vtedy v redakcii Mladá tvorba, no v 68-mom prišli tanky, Mladú tvorbu zrušili a ja som sa nakoniec dostal do vydavateľstva Slovenský spisovateľ. Nebolo tam zle, i keď som nemal takú mladícku voľnosť, ako som mal v Mladej tvorbe, a aj prostredie bolo už také vážnejšie. Trošku mi chýbala akási aktivita, popri tom – viac-menej – úradníckom sedení, preto som bol rád, keď ma oslovil Ivan Kováč (vtedy metodik pre záujmovú umeleckú činnosť západoslovenského krajského osvetového strediska), ktorý organizoval recitátorské súťaže, že či by som nešiel do poroty. Nuž, nemal som žiadnu skúsenosť, no napriek tomu – reku: skúsím, čo to povie. Tak som chodil na také okresné prehliadky a podobne a zistil som, že ma to celkom zaujíma, lebo tie deti boli také zvedavé. A to je najväčšia cnosť mladosti, keď je mladý človek zvedavý. Buď sa niečo dozvieš, alebo nie. Tak sa mi to zapáčilo. A okrem toho, to bolo obdobie, keď sa menila téma recitácií. Menej sa vyskytovali tie klasické veľké mená a začala prichádzať moderná poézia. Povedzme, Miroslav Válek. A postupne sa presadila moderná poézia do recitovania a my sme sa z tej generácie tiež okolo toho obšmietali. Navyše, mal som taký pocit, že keď prídem do poroty, tak mojou úlohou je za básnikov chrániť našu jemnú básnickú kožu, aby nás nedokvá-

kali všetky tie mladé divoké hlasy, ale nakoniec som – po rokoch – zistil, že je zo mňa menej a menej akýsi „vysvetľovač“ toho, že čo je to poézia a čo chcel básnik povedať. Napokon, tie deti to vedeli lepšie než ja. Ony to ináč cítili.

Dost by ma zaujímalo, kedy si opustil „komfortnú zónu“ básnika a zmieril sa s tým, že môže byť niekto, kto báseň interpretuje? Je to vôbec dôležité, aby sa básne interpretovali?

To je spolupráca. Neviem, či ja som bol taký silný, aby som v nej udával tón, ale bola to dohoda na názore. Viac ľudí povedalo svoj názor, neboli to len ľudia v porote, ale boli to aj recitátori a bolo to také odovzdávanie skúseností. Počuli jeden druhého a už to ucho postupne rástlo a už vnímalo a počúvalo časom inak. Cítil som na sebe, že sa o poézii dozvedám niečo, čo som predtým celkom o nej nevedel. A síce, ako je tá poézia z druhej strany. Nie ten, čo píše – to som tak nejako vedel, čo a ako mám písať – ale ako vnikám do básne, to som počúval aj v porote, lebo tam sedeli ľudia, ktorí to vedeli lepšie ako ja. Ja som si z toho vedel vybrať pre seba to podstatné, čo som mohol zužitkovať aj v svojej práci. Vzájomne nás to obohacovalo. Aspoň si to dodnes myslím.

Spomínaš si, kedy si sa stretol prvýkrát s interpretáciou tvojej básne? Lebo Buzássy je – predsa len – veľmi frekventovaný básnik medzi recitátormi.

Hm, predovšetkým som sa pri počúvaní recitácie mojich básní vždy tak trochu hanbil, pretože som sa cítil akoby vyzlečený donaha, ale častejšie než ako autor som sa presadil ako prekladateľ. Prvou bola báseň od T. S. Elliota „Prázdní ľudia“, ktorú som prekladal ja

a recitovala ju skvelá Jana Straková, neskôr Kame-
nistá. To je môj prvý zážitok, potom boli ešte nejaké
a potom sa aj nejaká moja báseň presadila v súťaži. Ja
neviem tak napísať báseň, aby sa páčila recitátorom,
preto píšem všeličo. Viem, že krátke básne sa nehodia,
že potrebujú dlhšie celky, veľké témy, básne dynamické,
kde sa objaví aj nejaký dej, nuž, to mi teraz, v starobe,
už akosi nevychádza. Držím sa rýmovaných básní. Vieš,
rým ti pripomenie, čo bolo predtým. Píšem štvrtý riadok
a pozerám: čo bolo predtým? A ten rým mi pripome-
nie, že v druhom som napísal to a to. Ale to si len my,
dôchodcovia, vysvetľujeme postupy, ako sa vyrovnávať
s istými obmedzeniami.

**A stretol si sa aj s tým, že niekto neinterpretovať
tvoju báseň tak, ako by si si to predstavoval?**

Takto sa nemajú posudzovať básne, teda ich prednes,
že ako by som to ja interpretoval. Ja som len autor. Ja
o tej básni nemusím nič vedieť. To raz povedal Válek, že
básnik nemusí vedieť, čo napísal. Mal by to ale vedieť
čitateľ alebo literárny kritik. Báseň je totiž taký spôsob
výkladu čohosi, že vykladať si to autor celkom dobre
nie je kompetentný. Mal by byť zvedavý, čo si v tom
nájde niekto iný. Keď som počul niekoho recitovať
moje verše, tak som si uvedomoval, že možno to necíti
tak celkom ako ja, ale možno lepšie. Veľmi som sa cítil
obohatený, že čo sa dá v tom texte nájsť. Ja som možno
preto nekompetentný, lebo existuje „predbáseň“. To
je to, čo som ja cítil vtedy, keď som mal potrebu niečo
napísať. Ale pri písaní sa báseň vždy trochu mení, takže
tá „predbáseň“ nemusí byť vždy totožná s výsledkom.

**Z pohľadu interpreta, takouto „predbásňou“ môže
byť to, že pozná – nehovorím, že celé – dielo autora,
alebo jeho životný príbeh alebo okolnosti, za akých
písal. Aj ty hovoríš, že to je ideál. Nuž, málokedy
sa to stane, ale napriek tomu sa stáva, že sa inter-
pretáciou trafi do básne a jej autora. Čím to je? Žije
každá báseň svoj autonómny život?**

Samozrejme, že to je možné. Niekedy si aj báseň môže
nájsť svojho interpreta. A to je dôležité, pretože ak
niekoho oslovíš svojou tvorbou, tak máš aspoň jedného
čitateľa. Je dobré, keď si umelec – aj recitátor je umelec
– dokáže sám poradiť.

**Peter Milčák, ktorý teraz zasadne v porote MFP, sa
rozhodol vydať tvoje súborné dielo. Prečo sa vydá-
vajú súborné diela? Aby si si spomenul, čo všetko si
napísal? Ako hodnotíš tento jeho počin?**

Je to vždy veľmi dôležitý kultúrny čin. Že je s tým
spojené moje meno, tak to je taká osobná vec a naša
vzájomná dôvera – veď dlhé roky sme spolupracovali
a spolupracujeme. A okrem toho, vieš, má to aj iný
aspekt. Ja som vydal vyše dvadsať kníh a tie prvé už
ani ja veľmi nepoznám, ale mám ich niekde v nepo-
riadku na správnom mieste, ale ľudia už nevedia, že
nejaké také básne boli. Nehovorím to preto, žeby som
si myslel, že je to také dôležité, aby sa to čítalo, ale
aby sa to vyskytovalo na kvalifikovaných miestach. Na
školách, na vedeckých pracoviskách, kde sa pohybuje
poznatie. Ja som – tak, ako každý básnik – niekde
začínať musel. A písal som inak, než teraz píšem. A pre-
čo píšem ináč? Či je to dané tým, že som bol mladší,
temperamentnejší, hľadal som si témy, povedzme,
ľahšie a potom starcovi ostanú len tie ťažké témy? Aj
to môžu byť otázky, na ktoré sa potom dá ľahšie nájsť
odpoveď. Ale, vieš, ako človek píše knižku za knižkou,
tak sa viac dozvedá o sebe. Niežeby hľadal tajomstvá,
ale je pravda, že všetko človek nevie a neuvedomí si
to. Rozmýšľam teraz, o čom by som napísal, a mám
také zvláštne pocity. Nejaká báseň sa mi teraz nejaví.
Napísal som dve básničky, o ktorých ešte neviem, či sú
dobré, ale to len hovorí o tom, ako sa približuje téma.
Keď som začal písať túto knižku „Reči bokom“, tak to
bolo ešte pred covidom. To bolo také obdobie, keď sa
mi nepáčil svet, lebo som videl, že sa k niečomu schýľu-
je. Jednak, prichádzali utečenci do Európy a to zmení
vzťahy. Menili sa vzťahy, menili sa vášne, ľudská klíma
v Európe. Ale to bola len ako keby zámienka. V atmo-
sfére bolo niečo fatálne. Nie som, a ani sa necítim byť,
ako jasnovidec, ale mal som pocit, že niečo zlého príde.
A prišiel covid. A to nás trochu opláchlo. Ale už keď vidíš,
že to zasiahlo celý svet, že ľudia umierajú, to je veľká

Ja sa nevzdávam, to len tak vyzerá.
Pozdravujem všetkých.

vec. Úbytok človeka, úbytok ľudí je znamenie choroby, že niečo nie je v poriadku. Ale o tom som v podstate nepísal. Mal som v sebe takú nahnevanosť. Prečo každý myslí iba na seba? Na peniaze. Nezaújma sa o nikoho a nič iné. To sa nemôže dobre skončiť. Nuž a po covide, keď sme si už mysleli, že sme z najhoršieho vonku, prišiel ten lev, ktorý spal, alebo potichu mrmlal, či priadol – tak sa teraz vydal na cesty. A to je vec, s ktorou sa ja teraz nejakým spôsobom vyrovnávam. Čo to je v ľudstve, že takéto veci nie sú možné, ale pritom možné sú a sú mu takéto veci prirodzené. To je to najhoršie. Že sú mu prirodzené. „Národ oboril sa na národ s úmyslom vraždy“ – napísal už šéf. Hviezdoslav.

Dá sa preto povedať ono už takmer klasické tvrdenie, že človek je nepoučiteľný?

Aj je poučiteľný, ale predsa len je to stále ten istý človek. Rozmýšľa o tom, že čo na večeru, či ma netlačia topánky, alebo možno len nejaké kamienky v nich, no, stále má také povrchné vnímanie. Lebo ani tie kamienky a ani tá večera nepovie o človeku viac. Človek sa síce vyvíja, no keď zabíjal jeleňov, bolo to preto, aby prežil. Ale tá technika zabíjania mu zostala.

O básnikoch

*Básnik je robotník, čo vyrába
samé chytáky, zjavne nepotrebné,
vymyslenosť a samá pochaba,
aj dobré oko od nich iba slepne.*

*No, kto to diktuje? Kto napovedá?
To iba šepká stena chudobinca
a on to zradí: Znamenia, sny a veda.
Každý verš zazvoň ako zlatá minca!*

(Ján Buzássy, Reči bokom,
©Petrus Publishers 2022)

Neklamné znamenia od PZ

mfp

Poznáte ich. Všetci. A navyše, každý z nás má nejaké to svoje. Ale, skúsme teraz tie všeobecné.

Keď lastovičky lietajú nízko pri zemi, je to neklamné znamenie, že bude pršať.

Keď lastovičky sadajú na telegrafné vedenia, je to neklamné znamenie, že prichádza jeseň.

Keď po vlahom večernom posedení sa ráno prebudíš do zamrznutého a zamračeného rána, je to neklamné znamenie, že babie leto uletelo.

Keď vojdeš do tebe známeho prostredia a zrazu sú všetci ticho, je to neklamné znamenie, že si vyrobil priekak (po našom prúser).

Keď sa prejdeš po nádvorí zámku u Žerotínů a na každom rohu nadabíš na mladých ľudí brblajúcich jazykolamy, kričiacich do steny, stojacich na hlave, smejúcich sa bez príčiny – a i. – je to neklamné znamenie, že je tu MFP...

A keď sa k vám blíži niekto s mikrofónom v ruke, je to neklamné znamenie, že chce otravovať.

A tak to je.

Meno a vek: Čo je pre vás poézia?

– pokus o anketu s prekvapujúcou pointou

připravil
Peter Zemaník

Nina, 86 (!?): Poezie je radost, tajemství, překvapení a hádanka.

Martina, 13 (!?): Teraz sa ma nepýtaj, ja už mám pivo v sebe, keď ja požijem, tak to je konečná!

Soňa, 49: hmmmm... (po troch minútach hlbokého zamýšľania sa som bol nútený vypnúť mikrofón, aby sa mi nevybila batéria).

Renata, 39: Život.

Libor, 62: Na to jsem ještě pořád nepřišel.

David, 49: To, že se tady můžem potkat. To je radost, poezie.

Daniela, 33: (po dlhom prehováraní a čarovnom slovíčku „prosím“) Ééé... hmmm... věc, co moc nečtu?

Ja nemám krstné meno, a vek, prosím, neuvádzať: Všetko.

Tak třeba Josef, 99 (!?): Pro mě poezie představuje náhou literární formu, přes kterou se můžu dostat do nákych jiných sfér.

Pepa, 68 (!?): Asi jak která.

Sára, 22: To je velice zajímavá a složitá otázka. Pro mě je poezie stašně důležitá, a kdybych to chtěla říct pateticky, tak je pro mě někdy úplně vším, protože přes ni můžu vyjadřovat svoje niterné pocity a můžu vnímat jinak realitu a navázat se na ty lidi, kteří ji psali.

Agáta, 18: Poezie je pro mě krásná věc, kterou se dá strašně moc věcí vyjádřit. Někdy i jednodušeji než obyčejně slova, jen tak.

Samuel, 19: Pro mně je poezie cokoliv, co útočí na všechny moje smysly a nutí mne to být ponořenej v tom momentu,

užívat si to. Je to něco, co se pro mě těžko popisuje, protože to vzniká v ten moment. Je to úzce spojený s emocema.

Ester, 20: Pro mě je poezie něco hodně osobního a zároveň něco jak konkrétního, tak abstraktního, a je to rytmus, je to melodie, nějaká zvukomalebnost... a je to něco mně velice blízkého.

Jana, 50: Metafora. Sdělení, obraz, emoce. Vlastní interpretace. Je to velká svoboda v interpretaci. Mám ráda poezii, protože já si tam dosadím, co potřebuju.

Juliana, 17: Poézia je to, že môžem povedať, že mám 17...

Matej, 46: Pre mňa je poézia... pauza.

Herbert, 57: Tajemství.
...ale po chvíli z Herberta, ktorý sedel cez stôl oproti mne, v očakávaní večerného koncertu kapely Hm... vyšlo:
Ten festival je tak starý jako já... a pokud si dobře pamatuju, tak ho zakládal pan inženýr Broll, který byl rodinným přítelem mých rodičů a docela pravidelně jsme se potkávali. Na ta rodinná setkávání si pamatuju. Byl jsem malý kluk, ale jak já si pamatuju pana Brolla, tak to byl člověk velice unikátní, osobnost, strašně inspirativní. Už jako kluk v deseti, dvanácti letech jsem to tak vnímal, že jsem to vždycky prožíval, každé setkání. Tehdy jsem neměl nějaký zvláštní vztah k poezii, ani ty festivaly jsem nenavštěvoval, ale pana Brolla jsem měl moc rád.

Vy ste z ValMezu, teda viete posúdiť, či mesto a ľudia v ňom vnímajú MFP?

Já na ten festival chodíval někdy víc, někdy míň. A teď jsem tady nebyl snad pět roků. Proto si netroufám soudit. Víte, po covidu se všechno proměnilo, a proto budu mluvit jenom za sebe. Já si ten festival uvědomuju.

doprovodný
program

21.10.2022
19:00 Velký sál

7

Baletky

Nejvýraznější postava tuzemského moderního tance, Miřenka Čechová, před dvěma lety vydala v nakladatelství Paseka kontroverzní knihu Baletky. Z té se stal bestseller, kterého se prodalo více jak deset tisíc výtisků. Následovalo multimediální představení metaBaletky, v němž na knihu navázala pouze nepřímo.

To bylo uvedeno v minulém roce online z Paláce Akropolis.

Na začátku letošního roku připravila Miřenka Čechová, která byla také nominována na cenu Thálie za inscenaci Miss AmeriKa, divadelní dramatizaci knihy se stejným názvem Baletky. Uvádí jej Divadelní soubor Spitfire Company a představení přináší ponor do duše dívky bojující proti manipulaci, teroru a ztrátě vlastní identity černým humorem a dětskou naivní anarchií.

Multimediální scénický projekt Baletky sleduje za doprovodu bizarního a absurdního humoru, filmu, animace, živé hudby, a v neposlední řadě baletu, člověka zmítaného strachem, destrukcí a zaslepenou poslušností. Pečlivé propojení všech složek se odehrává na pozadí surreálních, fyzicky expresivních obrazů a výtvarných objektů, které představují univerzálně platné fenomény manipulace a teroru. Je rebelie jediné východisko, jak se utkat se svíravým diktátem zkostnatělé instituce a nesnesitelnou nesvobodou?

Jiříkovo vidění

Kdo vlastně jsou Horní chlapci?

připravil
Jiří Jurečka

8

Když si letos připomínáme 100. výročí narození valašského básníka Ladislava Nezdařila, slušelo by se blíže připomenout básnickou sbírku Horní chlapci, kterou si udělal jméno. Řada z účastníků MFP ji zřejmě nezná, mnoho z vás se nemuselo setkat ani se zhudebněnými básněmi Tomáše Kočka a dalších muzikantů, ve kterých se básně v posledních letech vracejí mezi posluchače a čtenáře 21. století.

Sbírka staví na spojení tradice lidové písně s moderním básnickým projevem, možná nejzajímavější je na ní využití zvukových možností valašského nářečí. Ne, není psána valašsky, i když se v ní objevují některá nářeční slova a vazby – melodii básnického jazyka ale výrazně mění už jen použití typických valašských samohlásek, koncovek sloves a jmen. Až se podíváme na ukázky, pochopíte lépe.

Hlavní oddíl sbírky se jmenuje Hučí hora vysoká. Hrdiny jsou v něm „horní chlapci“ jak se na Valašsku říkalo zbojníkům – odtud tedy pochází název celé knihy. Nezdařil si je vybásnil jako symbol svobody a jisté drsné „spravedlnosti“ v době, kdy se práva příliš nelze dovolat. Jak sám říkal, básně o zbojnicích „... jsem psal, kdykoliv jsem ve svém okolí narazil na projevy nespravedlnosti, zbabělosti, zlé vůle nebo povýšenosti“. Ideální ukázkou z této části je tato báseň o svobodě:

Padaj, déšću, padaj

*Padaj, déšću, padaj
na téj naší hoře,
drobúčko zapadaj
v zeleném javoře.*

*Sloboda, sloboda,
zbojná sloboděnka,
tajak kameň tvrdá,
tajak šalvěj tenká!*

*Šak ten kameň eště
v hoře konca nemá!
Šak sa šalvěj v polu
zasěj zazelená!*

Knihu ale otevírá jiný oddíl: Sadné zrno, která Nezdařil v nových vydáních sbírky postupně rozšiřoval a dával mu větší význam. Tvoří tak trochu protiklad k básním o horních chlapcích – tady básník nebojuje, ale hledá klid. V těchto básních vzpomíná na své dětství a vytváří něco jako mýtus starého Valašska, symbolický útěk do minulosti, dětství, ke vzpomínkám na matku. Nejlépe to asi vyjádřil František Hrubín: „Octl jsem se najednou kdesi u pramenů, což je v dnešní době vzácná věc, a bylo mi s vašimi verši dobře. Píšete, že je to knížka o světě, který už pomalu zhasíná. Ale já myslím, že jeho podstata trvá a bude trvat dál, i když to často bude třeba jen hluboký pocit, který si nenajde, nebo nebude umět najít výraz.“

Stačí si uvést úvodní báseň celé sbírky, o níž napsal Jan Skácel, že je „pěkná, ba přepěkná“:

Búrajú našu starú pec

*Búrajú našu starú pec,
bylo ně dobře u ní,
sušili sme tam jalovec
a měla plno vůní.*

*Búrajú našu starú pec,
čas teho tolik vzál,
ve světě nigde, nigde přec
sem sa tak neohřál.*

*Búrajú u nás starý stúl,
bylo ně dobře s ním,
červený muškát na něm schnúl,
voňél tam rozmarýn.*

*Búrajú u nás starý sad,
otec ho sadili.
Šumí ně sbohem nastokrát.
Sbohem, ty rozmilý!*

*Ale tu našu starú pec
hladím tu tajak loni,
už nigdy nebude nám péct,
už nigdy nezavoní.*

*Jakúsi stopu po životě
nechává každá věc.
Nechte ňa chvílu o samotě!
Búrajú našu pec...*

Nejmladším oddílem sbírky je Sadné zrno, které se objevilo až ve 3. vydání. Výrazově je blízké básním předchozího oddílu, ale Nezdařil v něm chtěl více zdůraznit chudobu a sociální problémy starého Valašska. S nadsázkou říkal, že se chce stát „valašským Bezručem“. Typická je třeba tato báseň, která – i když není přímo o lidech – je velmi sugestivní:

Gdyž umírajú staré koně

*Gdyž umírajú staré koně
na snopku sena nebo slámy,
nigde tu není lásky pro ně,
pro jejich tiché umírání.*

*A co to bývávalo slávy
o svatbách, bílé pentle v hřívě!
Kolikrát klonívali hlavy
k povelu smrti záduchově!*

*Tých skal, co z lomú vytrhali!
Tých brázd, co ryli z těžkých hlín!
Ale ten uzlík dechu malý
nemožú dostať ze slabin.*

*A tak tu ležá. Dotrhává
život svůj čas jak tenkú niťku.
A rorýs, co tu s nimi spává,
klobe jím smutně na kopýtku.*

*A černý kovář, co jích ková,
otře si z čela chmuru zlú
a jiné koně honem ková,
co mrtvé koně vyvezú.*

*Gdyž umírajú staré koně
na snopku sena nebo slámy,
nigde tu není lásky pro ně,
pro jejich tiché umírání.*

A konečně poslední část sbírky tvoří velmi zajímavá rozsáhlá báseň-pásmo Ešče sa ohlédni. Obsahově se podobá vzpomínkovým a sociálním básním, ale je konkrétnější ve vzpomínkách na Rožnov autorova dětství. Formálně přímo přiznává inspiraci Apollinairovým Pásmem a ještě více básnickou prózou Františka Halase Já se tam vrátím. Zde jsou dvě sloky, posuďte sami:

*Ešče sa jedenkrát ohlédni po tem kraju,
z muškátú včely tu do slunka vylétajú,
od pola do pola práší sa z horní strany,
v obilú leží chléb a žbánek malovaný,
ovsy tam padajú v úvratí do povřísel,
za mezú hoví si rezavý mlsný sysel,
všude tu voní veselé vesnické kvítí,
z kovárny u cesty formanská lampa svítí,
za noci majú v ní úradu divoženky
a na zahrádce roste rezekvítek tenký.*

*Po cestě z horeček praskajú žebříňáky,
tma zbírá do hnízd živé a teplé ptáky,
vezeš sa zvečera na fúře jateliny,
koně sa hýbajú pomaly do dediny,
červotoč začíná hryzať už do dvéří,
ešte třeba zalétť dúšku mateří,
za horú vylézá mesíc jak veľká řepa,
šeří sa, na dvorku Mojžíšek kosu klepá,
ešte sa jedenkrát ohlédni po téj stráni,
gde spí tvój dětský svět, to sivé usmívání.*

Jedna z posledních fotografií Ladislava Nezdařila (v Janíkově stodole v rožnovském skanzenu, 90. léta)

57. Mezinárodní festival poezie 20. - 22. října 2022

1. kolo

II. kategorie

poř.	jméno příjmení	autor název textu	1 Peter Milčák	2 Nina Martínková	3 Libor Vacek	4 Soňa Pariláková	5 David Kroča	6 Martina Koval	7 Aleš Vrzák	počet bodů	pořadí	čas
1	Ľubomír SCHERHAUFER	Adolf Heyduk Bratřím Slovákům, Bratom Čechom	2	4	3	4,5	4	4	3	18	15.	2:49
2	Ester GRACEROVÁ	Alex Epstein, Chezi Leskly O dokonalosti příběhů o lásce, když jsou ještě ve vzduchu	7	7	7,5	7	7	7	8	35,5	8.-9.	4:21
3	Noemi FRITZOVÁ	Saki Mlčení lady Anny	6,5	6,5	7	7,5	8	6,5	8,5	35,5	8.-9.	6:15
4	Terézie PRAVDOVÁ	Erik Ondřejčíka Na vnitřní straně viečok	7	7	6,5	8,5	8	9	8	38,5	5.	7:55
5	Nicole HAISMANOVÁ	Romská lidová poezie O mrtvém milenci	8,5	8,5	9	8	9	8	9	43	2.	8:12
6	Veronika BRAJDIČ	Dušan Taragel Kurz	6,5	7	7	5,5	5	5	6	30	13.	6:16
7	Andrej RÁCZ	Zbigniew Herbert, Jan Twardowski Priepasť pána Cogita	6	8	7,5	7	7	6	5,5	33,5	10.	5:45
8	Josef KÁNINSKÝ	Vladimir Nabokov Ada aneb Žár	5,5	5,5	8	5	5	4	6	27	14.	6:52
9	Stanislav NEMRAVA	Octave Mirbeau Darmo jedi	5,5	6,5	7	6	6	6	8	31,5	12.	3:45
10	Vít STAŠA	Robinson Jeffers Stěhovaví holubi	7	8	8,5	6,5	8,5	9	8,5	40,5	3.	5:49
11	Lukáš FRANKOVIČ	Duško Novakovič Nemci	8	8	7	7,5	7	7	7	36,5	7.	6:13
12	Melánia HÁJKOVÁ	Vojtech Mihálik Hrdzavý plameň	5,5	5	7	7	7	6	6,5	32	11.	2:52
13	Sára POSPÍŠILOVÁ	Sylvie Fischerová Říkejte mi	7,5	7,5	8	8,5	7,5	7	6	37,5	6.	4:52
14	Martina MAŠKOVÁ	Ivan Kolenič Švétašvátaupanišáda	7,5	7,5	9	8,5	8	8	7	39,5	4.	3:29
15	Alexander KOUKOL	Václav Havel Monolog Huga	7	8	9	10	9	9	9	44	1.	4:07

2022

57. Mezinárodní festival poezie 20. - 22. října 2022

1. kolo

I. kategorie

poř.	jméno příjmení	autor název textu	1	2	3	4	5	6	7	počet bodů	pořadí	čas
			Peter Milčák	Nina Martínková	Libor Vacek	Soňa Pariláková	David Kročá	Martina Koval	Aleš Vrzák			
1	Erik TOMAN	Zdeněk Rotrekl Fotbal	4,5	5,5	4	5	5	6	6	26	19.-21.	3:42
2	Matúš KUŠÍK	Ľubo Dobrovoda Smutný nespíevam	4	6,5	6	8	8	8,5	8	36,5	4.	9:18
3	Anna BÁRTOVÁ	Michal Viewegh Zapisovatelé otcovský lásky	5,5	5,5	5	5	5	5,5	4	26	19.-21.	4:01
4	Kryštof BEDNÁŘ	Ludvík Aškenazy PRAVDA	5	5	5	6	6	6,5	6	28	17.	2:39
5	Anna OPARTYOVÁ	Eberhardt Hauptbahnhof Furiant odvážný školačky	6	6	7,5	8,5	7	7	7	33	7.-8.	2:24
6	Agáta MAŠKOVÁ	Karel Hynek Trhám broučkovi nožičky	7	7	7,5	5,5	6	4	5	30,5	12.-13.	2:17
7	Miriam TUČHYNOVÁ	Ivana Gibová Příbeh o orechu										
8	Markéta KOUBKOVÁ	Adina Mandlová Dneska už se tomu směju	5	5	4	4,5	5	5	5	24,5	24.	5:48
9	Aneta MIKUŠŤÁKOVÁ	Tamara McKinley Poslední valčík	7	6	7	6	6	7	6	32	9.-10.	6:13
10	Tamara ŘÍCHTÁŘECHOVÁ	Renáta Jurčová Pomýlení										
11	Kristián ONDRISKA	Daniel Raus Veterné mlyny	4,5	5	6	6,5	5	3,5	5	25,5	22.-23.	4:55
12	Veronika CHRPOVÁ	Jiří Suchý Mravenec	6	5	5	4	4	3,5	4	22	26.	3:01
13	Nicole Pavla HERNA	Ovidius Lieky proti láske	4	5,5	4	7	6,5	7	6	29	14.-15.	6:37
14	Fedor ŠTÍT	Daniil Charms O javoch a jestvovaniach	7,5	6	8	6,5	6	7	6	33	7.-8.	5:33
15	Natálie ŠAFRÁNKOVÁ	Shaun Tan Větvíkové	5	8,5	5	4,5	5	5,5	5	25,5	22.-23.	3:09
16	Beáta ŘEZÁČOVÁ	Miroslav Skála Kouzlo tlumočení	6	7	4	5	5	6,5	5	27,5	18.	6:57
17	Matouš ZIMČÍK	Villiers de l'Isle-Adam Divoký plavec	5,5	6	6	4	6	6	5	28,5	16.	5:19
18	Marie Luisa MAREŠOVÁ	Diane di Prima Noční můry	8	7	9	8,5	9	9	9	43,5	1.	5:37
19	Kristína BENDZÁKOVÁ	Jacques Prévert Kvety a vence	6	5,5	6,5	4,5	5	5	4	26	19.-21.	5:06
20	Renata HANUŠOVÁ	Jan Skácel Děšť	4	4,5	3	2,5	4	4,5	4	19,5	27.	1:44
21	Martin KETTMANN	Jozef Urban Snežienky a biblie	5,5	7	7,5	7	6	8	8	35,5	5.	3:56
22	Alexandra HORNÁKOVÁ	Ali Smith Jeseň	7,5	8	7	7	7	7,5	8	37	3.	9:52
23	Samuel ZHENG	Marian Palla, Bernhard Roetzel Kdyby byl krtek velkej jako prase; Průvodce stylem pro muže	5	7,5	8	4	6	6	6	30,5	12.-13.	5:39
24	František SOUČEK	Charles Bukowski Příjeti	4,5	7	6	6,5	8	7	7	33,5	6.	2:33
25	Daniel WOOD	Vratislav Kadlec Liborovo autentické sobotní dopoledne	7	6,5	5	7,5	6	6,5	6	32	9.-10.	4:59
26	Hana HVOZDÍKOVÁ	Jozef Mokoš, W. Szyborska Hladový tábor pod Jaslom	7,5	7,5	7	8	8,5	9	8,5	40	2.	4:33
27	Saša RYBANIČOVÁ	Klára Jarunková Jediná	4,5	5	6	5,5	4	4	5	24	25.	8:09
28	Jana BARDOŇOVÁ	David Laňka O padajících hvězdách	6	5,5	5	7	6	6,5	5	29	14.-15.	5:28
29	Barbora ROŽNAYOVÁ	Lawrence Ferlinghetti Prefudnenie	5,5	6	7	7,5	6	6,5	5,5	31	11.	6:57

mfp

S2021

galerie

12

Lubomír Scherhauser

Porota v akci...

doprovodný
program

21.10.2022
20:30 M-klub

13

TVL Band

„Jsme kapela pěti starších tatíků od rodin se společným a odvážným snem dělat muziku ovlivněnou kapelami svých mladých let, kteří chtějí najít svou vlastní hudební energii někde na pomezí funku a rocku.

Nehrajeme cizí hity, protože to by nás nebavilo. Baví nás naše vlastní nápady a hudební příběhy.

Poprvé jsme vystoupili před diváky na podzim 2020 a bylo to naprosto skvělé – ani jsme nedoufali, že tóny, rýmy, riffy, které nás baví, rozvlídní i někoho dalšího. A chceme to dělat dál, jezdit, hrát, bavit vás. V té zvláštní době posledních měsíců jsme zvládli jen několik koncertů, ale už se těšíme na další výzvy.

Jsme připraveni a těšíme se na vás.“

Kapela hraje ve složení: Dan Molič (zpěv), Andrej Drbohlav (kytara, piano), Michal Man (basová kytara), Tomáš Kosina (perkuse), Jan Jaroš (bicí).

První kolo v glosách Karolíny Vlčkové

Z růžového zámku se již od brzkého rána ozývá smích. Sál praská ve švech a na jevišti se střídají komici. Erik, Matúš, Anna, Kryštof, ... velmi milé povídání, ale proč se nepohnete? Zavřít oči, užít si to, smát se. Na druhou stranu Anna Opartyová se pohnout nebojí. Haťa, paťa s tanečkem dostane všechny. První program tvoří jedna vtipná báseň za druhou, teda až na tu poslední. Agáta Mašková zakončí program depresivní básní o týrání brouka. Trhání nožiček popisuje tak přesvědčivě, že se divákům až zvedá žaludek.

Deprese před přestávkou, deprese po ní. Aneta Mikušáková recituje Poslední valčík, báseň o týrání děvčátka. Nebude jen smutno, přichází milionářský synek Kristián Ondriska, jenž hodil housle pod parní válec a nyní o tom velmi zajímavě vypráví. Vystřídá jej Veronika Chrpová. A je to tu zase... týrání hmyzu. Mravenec bez hlavy, mravenec utopený, mravenec hozený z balkónu, jak jen komu libo. Poetického zakončení s trochou vína, trochou lásky nechopí se Ovidius, ale Nicole Pavla Herna.

Ožralý Rus sice neexistuje, ale Fedor Štít rozhodně ano. Předvedl nám nádherné řečnické vystoupení, z něž zmizel špirit, vtip však nikoli. Natálie Šafránková prásk, prásk, prásk, netrhá brouky ani mravence, ale větvičkové bytosti. Morbidní básně jsou zřejmě oblíbené. Bravurně zvládnutý přednes slyšíme i od Matouše, Kristíny a Renaty. Recitace Marie Luisy o nočních mûrách rozhodně není zlý sen, naopak. Nad osudem lidstva se zamýšlí Josef Urban: „Pred nami čosi bolo, po nás bude tiež.“ Před Josefem byla recitace, po něm přestávka.

Příběhy jsou jako listí, opadají, ale potom přijdou další. To nám dokazuje Alexandra Hornáková neuvěřitelně dojemným přednesem vzpomínky bratra na mrtvou sestru. Libování v morbidnostech pokračuje, Samuel Zheng trhá hlavy. Přednáší skvěle, ale znovu se objevuje známý problém solný sloup, který se táhne i s dalšími recitujícími až do konce. Daniel Wood okouzluje humorem, Jana Bardoňová vypráví pohádku a Barbora Rožnayová ztrácí naději, či víru v budoucnost lidstva.

Uahhh..., všechno to vydýcháme o polední pauze a šup zpátky do sklepení pod valenou klenbu z doby Žerotínů, kam zamířili recitátoři i porotci, aby naplnili své duše poezií.

Naše nevyslovená přání hned ze začátku splnily Ester, Noemi i Tereza. Potom se ozval hlas jako zvon patřící drobné Nikol Hajsmanové. Vyprávěla pohádku. Pohádku o romské dívce a jejím mrtvém milenci. Přemýšleli jste někdy, jak by vypadal kurz sexu? Veronika Brajdič nám to předvedla. Vybrala si obtížný text, jediná chybička v technice a mohl by celý výstup působit trapně, to se naštěstí nestalo.

Po sexuální výchově přišlo kázání a až děsivé kroucení hlavou Andreje Rácze. Filozofie času, zajímá vás? Pan filozof či snad pan profesor Josef Káninský se velmi přirozeně pohyboval po jevišti a rytmičkou řečí vysvětloval chod času. Stanislav Nemrava vyběhl na pódium bez rekvizit, bez bláznivých krámů a předvedl seriózní, technicky dokonalý kus. Jeho báseň vyvolala silné emoce, byl působivý.

Kopec z kostí postavil Vít Staša. Hovořil se smrtí dialogem hodným básníka. Tématem odpoledne se asi nejspíš stala smrt. Sál ztichl, tváře zkameněly, vyvstala otázka odpuštění. Povahu Němců a povahu nás, kteří jsme nuceni jim odpustit, popsal Lukáš Frankovič. Jeho apel či výzva diváky zasáhl. Naštěstí jeviště potom rozzářila rozkošná babička Melania Hájková, které je teprve pouhých dvacet pět let. Dobře ví, co je stárí a co ji tedy za dlouhý čas čeká.

mládí nám zase předvedla Sára Pospíšilová, slečna, která pije pivo, chytré děvče od rány. Další výborný výkon doprovázený výraznými obličejí a gesty předvedla Martina Mašková. Alexandr Koukol na závěr položil sérii otázek a úvah. Kdo je? Kdo není? Je lepší být, nebo nebýt? Co bylo dnes a co bude zítra?

Stylově se tedy zeptám, kdo byl na festivalu poezie dnes? A kdo tady bude zítra?

galerie

Daniel Wood

15

Stanislav Nemrava

Hm?
Hm!
Hm...

16

Lebo nás to baví.

připravil
Peter Zemaník

“

Áno. Aj mňa. Predovšetkým potom, čo som zažil kapelu naživo na javisku na studni vo Valmeze. Nikdy predtým som o nich nepočul. Nevieť, či to mám považovať za výhodu nezaujatého poslucháča, alebo za hanebnú nedovzdelanosť. Zrejme z každého trošku. O to viac som si užíval atmosféru koncertu, ktorý od začiatku sľuboval zážitok nevšednosti. A o to viac som bol rád, že som mohol využiť situáciu a po koncerte vyspovedať frontmana Marka Doubravu.

”

Toto som našiel na ich oficiálnej stránke:

„Naše skupina existuje už od roku 1994. Od začátku v ní hrají Marek a Viktor, brzy se k nám přidal Filip a před pár lety Jaroslav. Jedno krásné období od roku 1997 do roku 2000 jsme hráli také s Ondrou Anděrou (WWW) a Milanem Caisem (Tatabojs), od roku 2000 do roku 2016 s námi na bicí hrál další zásadní člen skupiny, Tomáš Rejholec. Ten od nás v roce 2016 bohužel odešel. Marek mu ještě stihnul napsat písničku „Odcházím“, která vyšla na albu Nevadí. Celkem jsme vydali šest alb oficiálních a před tím ještě jedno neoficiální.“

Na MFP vystúpili už po druhý krát a teraz hrali v tejto zostave: **Marek Doubrava**: zpěv, kytary, piano, akordeon; **Viktor Ekrt**: zpěv, housle, baskytara, fukací harmonika, piano; **Filip Nebřenský**: zpěv, příčné flétny, zobcové flétny, chalumeau, saxofony, klarinety, baskytara, tuba; **Jaroslav Noga**: bicí, marimba, perkuse, zpěv.

Priznám sa, že som o vás vôbec nič nevedel a odchádzam z koncertu nadšený. Stretávate sa s takouto reakciou často?

No, my většinou hráváme na místech, kde už jsme byli. Praha, Brno... v poslední době se nám občas stane, že hrajeme na některých místech poprvé, ale většinou lidi nějak přesvědčíme, že se jim to líbí. Máme z toho radost. Možná je to tím, že sice hrajeme už dlouho, ale teď v sestavě s novým bubeníkem – zvláště po poslední desce. Nevadí – nás to baví čím dál tím víc, takže doufám, že tím se ta radost přenáší dál.

Bolo to očividné aj v tej atmosfére tu v klube. Užívali ste si to.

Na tomto festivalu jsme již hráli, myslím, před čtyřmi lety, což bylo památné tím, že jsme museli jet domů, jako i dneska, ale pak jsme bourali na D1 v mlze. Zrušili jsme auto, ale naštěstí se nikomu nic nestalo.

Dojem, ktorý si z vášho koncertu odnášam, je, že máte absolútny zmysel pre nadhľad, recesiú, ba až sarkazmus. Je to váš životný postoj, alebo obrana pred realitou?

Hm... Když píšu texty a snažím se vyrovnat se s nějakým problémem, tak se ho snažím zveličit, zvětšit, abych se tomu mohl zasmát – jak to, že je to pro mne tak strašná věc? Proč mne to zaměstnává natolik, že si s tím nevím rady? A tak se lépe odreaguju. A věřím, že pak i publikum to lépe a snáz přijme. Zejména, když to z hlediska věčnosti a vesmíru není zas tak kardinální problém. Tím se mi vždycky uleví, když to trochu přepálím a udělám si z té věci i sám ze sebe legraci. A myslím, že to takhle

máme všichni. I během koncertu si děláme jeden ze druhého srandu a bereme věci s nadhledem, čímž někdy i sami sebe zaskočíme.

Ale napriek tomu, čo sa týka hudobných žánrov, tak ste rockoví, popoví, folkoví, folklórni, rapoví, a čojaviemakí... Nemáte z toho sami zmätok v notách?

To už v dobách, kdy jsme hráli jako duo, nás bavilo z hudby všechno možný. Já sám jsem si prošel bigbítovým obdobím, kdy jsem hrál v Tata Bojs. Pak jsem dělal i konzervatoř a studoval skladbu. Živím se hudbou a baví mě – a myslím, že nás všechny – že je to pestrý. Občas to může být i nepřehledný, ale pro nás je výhoda v tom, že se nenudíme. A stejně mám pocit, že otázka žánrů, zvláště v téhle době, už není tak striktní, jak to bývalo dříve. Bývaly tu jasné žánrové věci, ale teď, v době, kdy všechna hudba je absolutně dostupná, je ten eklekticismus výraznější. Nás baví si s tím pohrávat, protože každá další věc je jako barva na paletě. A ještě to pro nás bývá i výzva a tím je to zábavný a živý.

Radost z toho, že ste na javisku, je očividná. Je to stále také spontánní, keď přídete na javisko, alebo sa potrebujete aj do nálady naladiť? Čakáte odzvu od publika, alebo čo je tým spúšťačom dobrej pohody?

Dost dlouho nám trvalo, než jsme se to naučili, ale teď je to už ve stadiu, kdy z toho sami máme velkou radost, když hrajem. Nehrajem zase až tak často, každé z nás má i jinou práci, kterou se živí. Ale ten základní pocit, proč hrajeme, je právě ta radost a tu si vybudujeme sami, vždy, když vylezeme na jeviště. A pak koukáme, kdo by se na to chytnul, a snažíme se ty lidi zaháčkovat. Když vidím kapelu, jak hraje, tak mě vždy dost zajímá i motivace, co a proč hraje. Je zajímavý sledovat třeba i vztahy těch lidí. Někdy se nemají rádi a je to vidět (i když to taky může být zážitek), někdy se baví navzájem. Prostě je to interakce kapely uvnitř i s publikem. A my hrajeme, protože nás to spolu baví a to, co nás zajímá, je komunikace, zejména výrazná komunikace.

Anketa, ktorú som dnes robil medzi recitátormi, bola s otázkou: Čo je pre vás poézia? Musím tú otázku položiť aj teraz.

Můj vztah k poezii se hodně měnil. Ze začátku jsme ji v kapele používali proto, že jsme měli pocit, že naše vlastní texty nejsou dost dobré. Cítili jsme se víc hudebníky, než textaři, nebo, chcete-li, básníky. Pak nám texty psali kamarádi, a když i oni přestali, tak jsme je začali

psát sami. Až takhle jsem se dostal k tomu, že jsem začal číst poezii i bez postranních umyslů ke zhudebnění. A dostávám se do toho, čím dál tím víc. Čím dál tím víc mě baví na poezii určité vytržení z tohoto světa. Svět a život v něm je stále rychlejší a poezie je ze své podstaty jakési zpomalení. Něco jako dostat se do jiných sfér, na jinou vlnu než na tu praktickou. Poezie je výsostně nepraktická záležitost, a zejména když ji člověk píše, tak musí mít právě kvůli té nepraktičnosti hrozně silnou motivaci. Ta je pro mne strašně přitažlivá.

Pole position – ValMez (aj bez tréningu a kvalifikácie)

připravil
Peter Zemaník

Erik Toman, 1. kategória, prvé kolo

Vo formule 1 je pole position výhodou. Recitoval si ako prvý vo svojej kategórii. Považoval si to za výhodu, alebo skôr hendikep?

Asi za výhodu. Nevadilo mi to, že jsem recitoval jako první, protože jsem si mohl užít ty ostatní recitace naplno. Nevím, jestli bych to považoval za výhodu, ale asi ne za nevýhodu. Jsem tu už podruhé. Loni jsem měl premiéru, což mi v tomto roce hodně pomohlo. Vzhledem k tomu, že dnes je doba méně covidová, je to takové o něco volnější a je tu pořád taková ta krásná atmosféra. Užívám si to náramně. Zase. Mám to ve ValMezu hrozně rád.

Ako dlho sa venuješ prednesu?

Dlouho docela. Tak osm let, asi? Dostal jsem se k tomu přes dramata, chodil jsem do ZUŠky od první třídy a potom jsem se dostal k tomu přednesu. Hodně mě to baví. Předávat svou myšlenku, pohled na svět, přes interpretaci textu. Dají se v tom – v poezii, kterou mám hodně rád – najít různé zajímavé myšlenky.

Text, ktorý si recitoval, vnímaš ako poéziu, alebo prózu?

Je to taková experimentální poezie. Nevím, jestli jsem byl celkově naladěný na ten text, ale cítil jsem se celkem v pohodě a hodnocení poroty – to nehodnotím... :)

galerie

Hana Hvozdková

19

Andrej Rác

To ticho v sále a lampiček příšeří

připravil
Aleš Linduška

To ticho v sále a lampiček příšeří, porotců dech a kamenných zdí bezpečí. Ticho protnou slova, verše a poezie tančí na středověké studni. Ty chvíle jsou sváteční a v soupeření je i souručenství, potlesk ocení odvahu a srdce odpustí chybu z převeliké snahy a paní tréma tančí mezi řadami židlí. Čas ztrácí svou lineárnost a krouží v sevření těch desítek let setkávání, ty chvíle jsou nové a jsou tu zas, budou tu s námi, i když další zimy zakusíme a slunce vystřídá se s mrazem. Království slov a rytmus veršů jsou tou čarodějnou formulí, která nás nutí být jí po vůli, poezii, té kráse bez cenzury. To ticho v sále a lampiček příšeří.

A je tu pauza, v sále se rozední a tréma odchází, poezie usedá. Porotci teď ovládají čas a za barem se vaří čaj a voní kyselice, těch slov je teď mezi řádky mnohem více a napětí je pryč, vidím úsměv, žádný pláč. Vždyť každý ví tu, co je zač, a podzim na nádvoří syje listy do vyšlapaných tras, krajina je chvíli barevná a svobodná jak malířovo plátno, které barvy zalily. To jsou naše emoce, naše prožitky v tom kamenném století a v klenbách víry. My okamžikem krásy lapení teď utíkáme k ohřátým klobáskám a ke koláčům. Metafora s metonymií v kafi rozverně si nohy máčí. Hřeje něco na srdci a žaludek s ním válčí.

A jsou tu slova v zákoutích a zmačkané verše na ubruse, soustředění a touha vyběhnout dřív, než startér smiluje se. Jako koně divoké v brázdách hlíny kopyty si razí cestu, jdou si mužské pudy, jdou si pro nevěstu. A krásná žena na židli v předsáli rozpustí si vlasy, bere svou knihu v podpaží na dvůr a dál až k mrakům a k výšinám. A mladík před slečnou dělá ramena a moudré stáří hluboce se klaní a pak trochu káže o bolesti a odříkání. A kdo měl snad strach se bát, teď s pokorou se vrací a čte znovu verše na polštáři. A ten dusot koní na polích zas slyšet je tu, jako emoce tryskají tu, když holubice v letu bere na sebe podobu panny a zkouší mezi verši piruetu. Zas zazní potlesk a další číslo je tu.

To ticho večerní a u stolečku v kavárně pár přátel, už nešeptají a smích zní také před barmanem. Veselo je u Žerotínů a chvíle radování přichází, daleko zahání nám spaní a kulturní večer začíná. Ne, dnes nejdeme do kina. Budeme se tady dojímat a trochu se i štouchat do žeber a co se dnes nedařilo, tak zítra určitě se povede a budou to sny růžové v zámku i v podzámčí. Trocha vína a rum v čaji a taky touha vést hovory až do nevyspání. Bude nám tak lehce na duši, až oblohu mrak a měsíce srpeček v divadelní oblohu promění. A přátelské na shledanou a ráno vyjde zas. Kdo odváží se na rozborový seminář?

To ticho v redakci, zas není tak těžké nechat klávesnici, co chce, chvíli si psát a koukat, co z ní na nás vykukne. A nebudeme čelit žádné literární kritice, vždyť svobodné je festivalové to dění. Ty noviny dám si do ruličky a bez uzardění k tlačenice s cibulí trochu piva vypiji, vždyť básník nejprve hladý žaludek trápí, aby nakonec zhltal, co první na talíři leží. No i chleba se sádlem nepohne příliš s editorskou regulí. Šéfredaktor další uzávěrku stěží stíhá a grafik u toneru sny neposbírá. Byla to vážně dřina, ještě horký papír neseme vám, k posledním sklenicím a ranním koblihám. Milánci milí, věřte poezii, za okny radnice nás také letos povolili. Děkujeme, přijdeme zas.

TIRÁŽ

Festivalové listy 57. ročníku Mezinárodního festivalu poezie

Šéfredaktor: Karel Prokeš

*Redaktoři: Jiří Jurečka, Marek Adamík,
Peter Zemaník, Aleš Linduška, Erik Zabrucký, Karolína Vlčková*

Sazba, grafika: Ondřej Smolka

Fotografie z festivalu: Zdeněk Smolka

sponzoři festivalu

Státní fond kultury ČR

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

NÁRODNÉ
OSVĚTOVÉ
CENTRUM

